

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr VII/65/2015
Rady Miasta Sopotu
z dnia 25 kwietnia 2015r.

**GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
W SOPOCIE
NA LATA 2015-2017**

Sopot 2015

SPIS TREŚCI:

I	Wprowadzenie	5
II	Podsumowanie Programu Wspierania Rodziny w latach 2012 – 2014	8
III	Organizacja pomocy dziecku i rodzinie w Sopocie	11
IV	Wspieranie rodziny w Sopocie na lata 2015-2017	12
	1. Zasoby i zagrożenia programu wspierania rodziny	12
	2. Cele programu wspierania rodziny	15
	3. Zadania gminy	18
V	Planowany budżet programu	19
VI	Ocena i ewaluacja	20
VII	Podsumowanie	21

I. Wprowadzenie

Gminny Program Wspierania Rodziny w Sopocie na lata 2015-2017 opracowany został w oparciu o założenia Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zapisy przytoczonej wyżej Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizuje w Sopocie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS). Jest on jednostką organizacyjną Miasta Sopotu utworzoną przez Radę Miasta Sopotu, finansowaną w formie jednostki budżetowej i nie posiadającą osobowości prawnej. MOPS działa w granicach administracyjnych Miasta Sopotu, a nadzór sprawuje Prezydent Miasta Sopotu.

MOPS działa w szczególności na podstawie:

- Ustawy z dnia 08.03.1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013 r. poz.594 z późn. zm.),
- Ustawy z dnia 05.06.1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2013 r. poz. 595 z późn. zm.),
- Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 163)
- oraz innych przepisów prawa materialnego, które dotyczą działań MOPS.

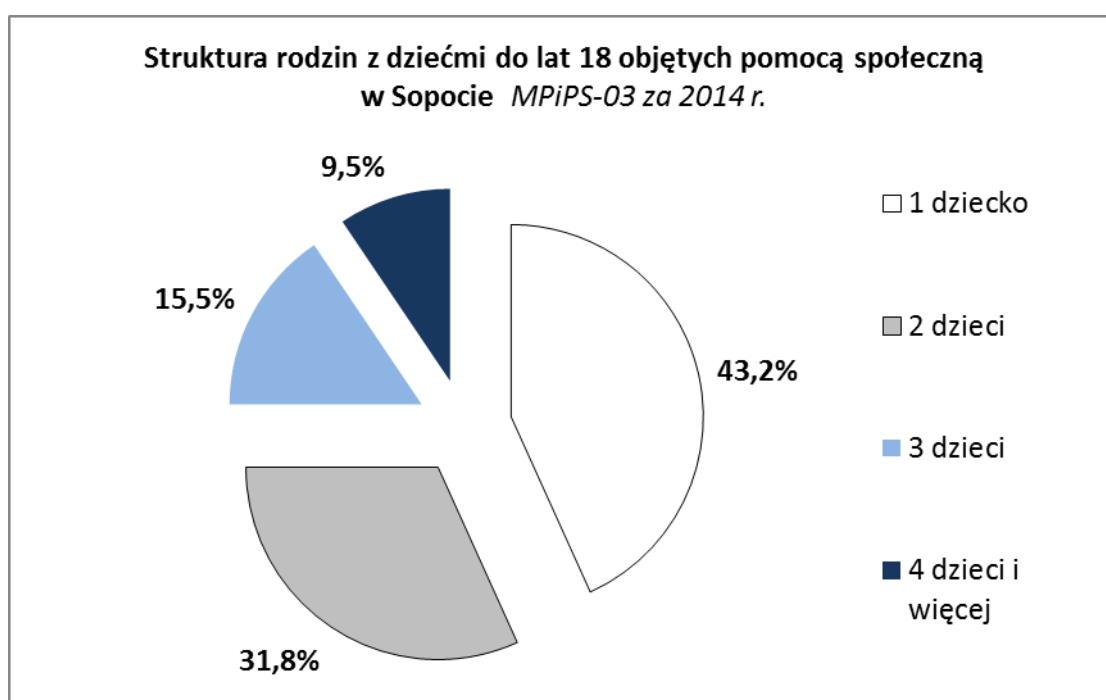
Program realizowany jest zgodnie z celami:

- Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2013 – 2016 przyjętego Uchwałą Nr XXVII/369/2013 Rady Miasta Sopotu z 5 kwietnia 2013 roku.
- Strategii Integracji i Polityki Społecznej Sopotu na lata 2010 – 2015 przyjętego Uchwałą Nr XL/482/2010 Rady Miasta Sopotu z 25 czerwca 2010 roku.

Program uwzględnia lokalne uwarunkowania i nakreśla kierunki działań w perspektywie trzyletniej. Nadrzędnym ich celem jest wspieranie rodziny w jej opiekuńczo-wychowawczej funkcji względem dzieci oraz odpowiednich środków finansowych.

Zgodnie ze Narodowym Spisem Powszechnym 2011 w Sopocie jest 18 298 gospodarstw domowych, z tego w 2014, 1 381 korzystało ze wsparcia z pomocy społecznej, w tym 148 rodzin z dziećmi poniżej 18. roku życia.

W 2014 roku 1 381 rodzin objętych było pomocą społeczną. 1 092 rodziny objęte były pracą socjalną, w tym 258 rodzin wyłącznie pracą socjalną. Wśród 148 rodzin 37 (tj. 25,0 %) ma trójkę lub więcej dzieci w wieku do 18 lat. Strukturę rodziny z dziećmi przedstawia poniższy wykres.

Dzieci objęte systemem wsparcia pomocy społecznej stanowią 6% wszystkich sopockich dzieci. Z analiz wynika, że rodziny objęte pomocą społeczną są to przede wszystkim rodziny, w których występuje bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych (116 rodzin). Ponadto dysfunkcjami jest wyuczone bezrobocie, długotrwała choroba lub niepełnosprawność.

Rodziny niepełne stanowią około 50 % rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi. Dzieci z tych rodzin wychowywane są jedynie przez matkę, która sama często nie wyniosła prawidłowych wzorców wychowawczych z domu rodzinnego. Osoby takie mają trudności w odnalezieniu się w społeczeństwie, nie potrafią poruszać się na rynku

pracy. Mają brak poczucia własnej wartości, nie potrafią nawiązać i utrzymać trwałych związków partnerskich. Potrzebują wsparcia psychologa, uczestnictwa w terapii psychologicznej, na którą często nie wyrażają zgody, gdyż nie czują takiej potrzeby. Nie wiedzą, że można żyć inaczej.

Wspierając rodzinę dysfunkcyjną, skupiając się na jej indywidualnych problemach, należy pamiętać i jej zasobach i możliwościach. Przywoływać prawidłowe wzorce i tak kierować działaniami, aby wzmacniać i wzbogacać o nowe wzorce. Wsparcie ze strony instytucji będzie skuteczne tylko wtedy, gdy dostosowane zostaną do zasobów, gotowości do wprowadzania zmian wykazywanych przez klienta. Wspieranie musi być długofalowe i wprowadzane metodą „małych kroków”. Praca pracownika socjalnego i wsparcie asystenta rodziny powoduje, że nie przybywa ilość rodzin, z których dzieci trafiają do pieczy zastępczej. Jednak z uwagi na fakt, że rodziny niewydolne w sprawach opiekuńczo-wychowawczych są wielodzietne, to trafia do pieczy zastępczej większa ich ilość.

II. Podsumowanie Programu Wspierania Rodziny w latach 2012 – 2014

Wskaźniki badane w procesie ewaluacji programu wspierania rodziny:

I.p.	Nazwa wskaźnika	2012	2013	2014
1.	Liczba zatrudnionych asystentów	3	3	3
2.	Liczba rodzin objęta wsparciem asystenta rodziny	27 rodzin, 65 dzieci w tych rodzinach	34 rodziny, 72 dzieci w tych rodzinach	34 rodziny, 52 dzieci w tych rodzinach
3.	Liczba przeprowadzonych szkoleń dla kandydatów na rodziny wspierające	0	0	0
4.	Zawarte umowy na utworzenie rodziny wspierającej	0	0	0
5.	Liczba dzieci, które powróciły do rodzin naturalnych z pieczy zastępczej	1	1	1
6.	Liczba dzieci, które powróciły z Domu Dziecka „Na Wzgórzu” do domu rodzinnego	0	0	1
7.	Liczba placówek wsparcia dziennego	1	1	1
8.	Liczba dzieci, które miały zapewnioną opiekę w placówce wsparcia dziennego	29	30	30
9.	Liczba osób, które brały udział w grupach wsparcia, zajęciach szkoły dla rodziców	2	3	2

Pomimo działań podjętych przez Zespół ds. Rodzin z dwoma kandydatami na rodzinę wspierającą nie udało się pozyskać tych osób do pełnienia roli rodziny wspierającej. W jednym przypadku rodzina wycofała się, w drugim wypadku zaszyły istotne przesłanki

uniemożliwiający pełnienie tej funkcji. Obecnie prowadzone są rozmowy z dwoma nowymi kandydatami.

Placówkę wsparcia dziennego w Sopocie tworzy realizująca zadanie powierzone Stowarzyszenie „Sopocki Dom”.

W trakcie realizacji programu „Wspierania Rodziny w Sopocie 2012-2014” na podstawie projektu „Bezpieczna Rodzina”, zmonitorowano podczas wejść w środowisko w poszczególnych latach:

- 79 rodzin w 2012 r.
- 68 rodzin w 2013 r.
- 96 rodzin w 2014 r.

MOPS organizował:

1. zabawy choinkowe i paczki świąteczne,
2. ferie zimowe i kolonie dla dzieci,
3. grupy edukacyjne,
4. festyny dla rodzin z dziećmi,
5. otwarte spotkania edukacyjne dla rodziców pt. „Rodzicielski poradnik interaktywny”.

MOPS współpracował z:

1. prywatnym sponsorem, który przekazał paczki świąteczne dla rodzin,
2. Świetlicą Caritas Archidiecezji Gdańskiej,
3. Sopockim Stowarzyszeniem Profilaktyki i Promocji Zdrowia Meander,
4. Sopockim Centrum Wolontariatu,
5. Fundacją „Szlachetna Paczka”,
6. Firmą „Lutur” (kolonie letnie),
7. Akademią Tenisową w Sopocie,
8. Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Sopocie,
9. Skansenem Archeologicznym w Sopocie,
10. Młodzieżowym Domem Kultury w Sopocie,
11. Szkołą Wyższą Psychologii Społecznej w Sopocie,
12. Fundacją „Pankracy”,

13. Stowarzyszeniem „Na Drodze Ekspresji”,
14. Przedsiębiorstwem Budowlanym INPRO,
15. Kąpieliskiem Morskim Sopot,
16. Ochotniczym Wodnym Pogotowiem Ratunkowym Sopot,
17. Grupą Poszukiwawczo Ratowniczą Gdańsk,
18. Przedszkolem Nr 1 Sopot,
19. Siecią sklepów „Biedronka”.

W latach 2012 - 2013 realizowano pracę podwórkową skierowaną do dzieci nie objętych wsparciem ośrodka, spędzających większość czasu na podwórku bez opieki rodziców. Dzieci miały organizowany czas w formie gier i zabaw.

Zespół ds. Rodzin współpracował z Sądem i kuratorami - nadzorem kuratorskim dla nieletnich w poszczególnych latach objętych było:

- 74 rodziny w 2012 r.
- 68 rodzin w 2013 r.
- 69 rodzin w 2014 r.

Została opracowana i wprowadzona Zarządzeniem Dyrektora MOPS procedura nadzoru, kontroli, współpracy oraz działań podejmowanych na rzecz rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny i pracownika socjalnego.

Co roku w latach 2012 - 2014 uzyskiwano z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej dotacje na realizację resortowego programu wspierania rodziny – asystent rodziny.

Od maja 2014 r. działa grupa edukacyjna dla rodziców „Kulinaria”, w której na comiesięcznych zajęciach uczestniczyło 16 matek.

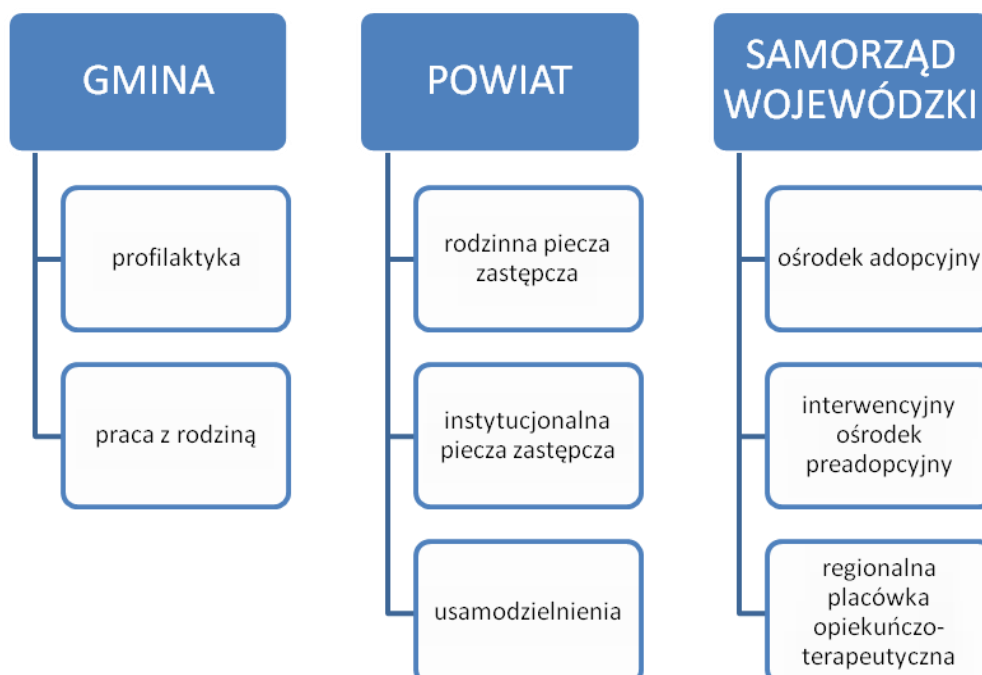
W czerwcu 2014 r. zorganizowano dla 30 sopockich rodzin objętych wsparciem ośrodka festyn „Bezpieczne Dziecko”, we wrześniu „Bezpieczne Dziecko w Drodze do Szkoły”.

III. Organizacja pomocy dziecku i rodzinie w Sopocie

Organizacja systemu pomocy dziecku i rodzinie w Sopocie

Podział kompetencji w zakresie organizacji pomocy dziecku i rodzinie pomiędzy samorządami

IV. WSPIERANIE RODZINY W SOPOCIE NA LATA 2015 – 2017

1. Zasoby i zagrożenia programu wspierania rodziny

Zasoby programu wspierania rodziny:

Praca z rodzinami naturalnymi prowadzona jest przez pracowników Działu Pracy Socjalnej. Liczbę rodzin objętych pomocą społeczną przez MOPS w Sopocie, w tym ilość rodzin niewydolnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego przedstawia poniższa tabela.

l.p.	Liczba rodzin objętych pomocą społeczną przez MOPS w Sopocie	2012	2013	2014
1.	Liczba środowisk objętych pomocą społeczną	1 433	1 373	1 381
2.	w tym liczba rodzin z dziećmi objętych pomocą społeczną	164	180	148
3.	w tym rodziny niewydolne w prowadzeniu gospodarstwa domowego i w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	160	164	116

Część dzieci wychowujących się w rodzinach niewydolnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych zagrożona jest koniecznością **zapewnienia opieki w pieczy zastępczej**.

Liczba zagrożonych dzieci w poszczególnych latach:

- 4 dzieci w 2012 r.
- 12 dzieci w 2013 r.
- 6 dzieci w 2014 r.

W Sopocie od 2006 r. prowadzony był projekt „**Asystent rodziny**”. Celem projektu było wyrównanie umiejętności społecznych niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania rodziny. Projekt adresowany jest do rodzin niewydolnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego zamieszkujących w Sopocie. Dzięki realizacji projektu „Asystent rodziny” od 2006 r. pracownicy Działu Pracy Socjalnej posiadają własne doświadczenia i dobre praktyki niezbędne do udzielania wsparcia rodzinom przez asystenta rodziny zgodnie z Ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 09.06.2011 r. (Dz.U z 2013 poz. 135 z późn. zmianami).

Rodziny mieszkające w Sopocie posiadają informacje o możliwości otrzymania wsparcia ze strony asystenta, znaczna część rodzin chętnie wyraża zgodę na współpracę ukierunkowaną na rozwiązanie swojej trudnej sytuacji.

Liczba rodzin, które uzyskały wsparcie asystenta przedstawia się następująco:

- 21 rodzin w 2012 r.
- 34 rodziny w 2013 r.
- 34 rodziny 2014 r.

Pracownicy socjalni w swoich działaniach prowadzonych na rzecz rodzin są wspierani przez Stowarzyszenie „Po_moc”, które od 2009 r. realizuje projekt dotowany z Urzędu Miasta Sopot „**Bezpieczna rodzina**”. W ramach projektu monitorowane są środowiska wymagające ciągłego nadzoru, wskazywane przez:

1. Pracowników MOPS w Sopocie – 2012 roku **40 zgłoszeń**, w 2013 roku **107 zgłoszeń**, w 2014 roku **96 zgłoszeń**,
2. Kuratorzy sądowi w Sopocie – w 2012 roku 21 zgłoszeń, w 2013 roku 12 zgłoszeń, w 2014 roku 10 zgłoszeń,
3. Pedagodzy szkolni – w 2012 roku 2 zgłoszenia, 2013 – brak, w 2014 roku – 1 zgłoszenie.

Szczególne znaczenie ma fakt, że wejścia w środowisko odbywają się poza godzinami pracy MOPS-u w godzinach popołudniowych, a także w soboty.

Dzięki tej współpracy znacznie poprawiła się diagnoza w środowiskach objętych projektem. Umożliwia to kierowanie odpowiednich działań adresowanych do konkretnej rodziny.

W kolejnych latach projektem „Bezpieczna Rodzina” objęto następującą liczbę rodzin:

- 48 rodzin w 2012 r.

- 68 rodzin w 2013 r.
- 80 rodzin w 2014 r.

Systemowa pomoc rodzinie możliwa jest również dzięki wsparciu działającego na terenie Sopotu placówki wsparcia dziennego prowadzonego przez **Stowarzyszenie „Sopocki Dom”**. Z zajęć organizowanych w ognisku korzystało w następujących latach:

- 29 dzieci w 2010 r.
- 30 dzieci w 2013 r.
- 30 dzieci w 2014 r.

W systemie pomocy dziecku i rodzinie dużą rolę pełni również **Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Sopocie** – publiczna placówka oświatowa prowadzona przez Powiat Sopot. W zespole Poradni pracują psycholodzy, pedagodzy, logopedzi i doradca zawodowy. Na potrzeby Zespołu Orzekającego Poradni konsultacje prowadzi lekarz psychiatra dziecięcy i młodzieżowy (jedyne psychiatry dziecięcy udzielający konsultacji na terenie Sopotu w ramach NFZ)

Jednym z najważniejszych zasobów w systemie wspierania rodziny jest **współpraca z lokalnymi instytucjami**. Wśród organizacji działających na rzecz wsparcia rodzin i dzieci są:

1. Punkt Interwencji Kryzysowej w Sopocie,
2. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sopocie,
3. Sąd Rejonowy w Sopocie,
4. Sopockie Stowarzyszenie Profilaktyki i Promocji Zdrowia Meander
5. Stowarzyszenie „Sopocki Dom”,
6. Stowarzyszenie Po_moc, Sopot,
7. Caritas Archidiecezji Gdańskiej,
8. Skansen Archeologiczny w Sopocie,
9. Osiedlowe Centrum Kultury dla Dzieci Spółdzielnia Mieszkaniowa „Brodwino”,
10. Związek Harcerstwa Polskiego Sopot,
11. Ośrodek Promocji Zdrowia i Terapii Uzależnień SPZOZ Sopot,
12. Komenda Miejska Policji w Sopocie.

Zagrożenia systemu wspierania rodziny:

- Utrudniona komunikacja między różnymi instytucjami działającymi na rzecz dzieci i rodziny oraz organizacjami pozarządowymi.
- Brak wystarczającej oferty specjalistycznych usług, np. usług psychiatry dziecięcego.
- Duża liczba środowisk przypadająca na jednego pracownika socjalnego.
- Utrudniony dostęp rodzin z dziećmi do zasobów miasta w celu poprawy warunków lokalowych.
- Różny poziom oceny funkcjonowania rodziny przez służby i zagrożeń rozwoju dziecka.
- Utrudniony dostęp do form wsparcia dziennego dla dzieci niepełnosprawnych.

2. Cele programu wspierania rodziny

Misją niniejszego programu jest zapewnienie rodzinom i ich dzieciom na terenie Sopotu wielowymiarowego i zintegrowanego systemu wsparcia, szczególnie w sytuacjach kryzysu i w obliczu trudności życiowych.

Główne cele programu wsparcia rodzin naturalnych:

- Edukowanie i wczesne interweniowanie w rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- Rozwijanie środowiskowych form pomocy rodzinie,
- Zapewnienie dzieciom z terenu Sopotu opieki, gwarantującej zaspokojenie ich potrzeb psychofizycznych i właściwe warunki do prawidłowego rozwoju.

Cele szczegółowe programu wsparcia rodziny i kierunki działań:

a) Tworzenie spójnego systemu wspierania dziecka i rodziny

Kierunki działań:

- Koordynowanie działań różnych instytucji i organizacji działających na rzecz dziecka i rodziny w Sopocie,
- Wdrożenie kompleksowego systemu działań profilaktyczno-interwencyjnych obejmujących całą rodzinę,
- Opracowanie i zorganizowanie systemu postępowania z rodziną zagrożoną umieszczeniem dziecka w placówce lub innej formie opieki zastępczej.

b) Rozpoznawanie i profesjonalna ocena zagrożeń dobra dziecka, wzmocnienie roli i funkcji rodziny

Kierunki działań:

- Umożliwienie rodzinom wymagających wsparcia łatwego dostępu do specjalistów,
- Wzmocnienie rodziny działaniami wolontarystycznymi w celu wyrównania deficytu rodziny,
- Pomoc metodyczna dla osób pracujących z rodziną dysfunkcyjną.

c) Rozwijanie umiejętności rodzicielskich

Kierunki działań:

- Tworzenie grup wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- Zapewnienie rodzinom łatwego dostępu do specjalistów.

d) Wspomaganie funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodziny poprzez formy wsparcia dziennego

Kierunki działań:

- Tworzenie grup edukacyjnych dla rodziców wymagających pomocy w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- Udzielanie wsparcia rodzinom niezaradnym przez asystenta rodziny,

- Organizowanie zajęć opiekuńczo-wychowawczych w ognisku wychowawczym,
- Organizowanie zajęć pozaszkolnych w świetlicach środowiskowych,
- Stwarzanie warunków do powstawania rodzin wspierających.

e) Pomoc w zagospodarowaniu czasu wolnego dzieci i młodzieży

Kierunki działań:

- Organizowanie wypoczynku letniego i zimowego dzieciom i młodzieży z rodzin wymagających wsparcia,
- Organizowanie różnorodnych zajęć i imprez okolicznościowych dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia,
- Prowadzenie działań środowiskowych (festyny, półkolonie).

f) Przywracanie prawidłowego funkcjonowania rodzin

Kierunki działań:

- Umożliwienie korzystania z terapii rodzinom wymagających wsparcia,
- Umożliwienie korzystania z mediacji.

g) Przygotowanie rodzin biologicznych do powrotu dzieci funkcjonujących w zastępczych formach opieki

Kierunki działań:

- Podejmowanie działań na rzecz przywracania więzi rodzinnych,
- Umożliwienie rodzicom udziału w różnego rodzaju terapii.

h) Monitorowanie i wsparcie rodziny po powrocie dziecka do rodziny biologicznej

3. Zadania gminy

1. Realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.
2. Zatrudnienie asystentów rodziny i innych specjalistów.
3. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.
4. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki naturalnej nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci oraz zapewnienie w nich odpowiedniej ilości miejsc.
5. Finansowanie:
 - szkoleń dla rodzin wspierających,
 - podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - kosztów związanych z udzielaniem pomocy w opiece i wychowaniu dziecka w ramach umowy przez rodziny wspierające
 - współfinansowanie przez gminę pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.
6. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego.
7. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

V. Planowany budżet Programu

I.p.	Szacunkowy koszt poszczególnych działań w ramach Programu	2015 rok	2016 rok	2017 rok
	Ogółem: <i>w tym:</i>	332 800	334 100	345 300
1.	Zatrudnienie specjalistów do prowadzenia poradnictwa	16 300	17 000	17 000
2.	Zatrudnienie asystentów rodziny	115 000	115 000	120 000
3.	Działania środowiskowe – organizacja festynów, półkolonii zimowych, zabaw choinkowych	2 700	2 700	2 800
4.	Działania środowiskowe – grupy edukacyjne	800	900	1 000
5.	Szkolenie asystentów rodziny	4 000	4 500	4 500
6.	Szkolenie rodzin wspierających	1 000	1 000	1 500
7.	Powołanie rodzin wspierających	3 000	3 000	3 500
8.	Zapewnienie wypoczynku letniego	10 000	10 000	10 000
9.	Zapewnienie opieki dzieciom w placówce wsparcia dziennego	180 000	180 000	185 000

pkt. 1 – zatrudnienie specjalisty psychotraumatologa

pkt. 2 – zatrudnienie 3 asystentów rodziny

VI. Ocena i ewaluacja

Gminny Program Wspierania Rodziny w Sopocie na lata 2015-2017 będzie podlegał corocznej ocenie.

W trakcie realizacji Programu, jak również tuż po zakończeniu zostanie dokonana ewaluacja Programu. Celem ewaluacji jest wskazanie sukcesów (mocnych stron) i pozytywnych zmian osiągniętych dzięki wprowadzeniu programu, jak również refleksja nad tymi jego aspektami, które w przyszłości będą wymagały większej uwagi i modyfikacji. Proces analizy jakości zaproponowanego programu będzie źródłem niezbędnych informacji i praktycznych wskazówek, które posłużą do udoskonalania działań w systemie opieki nad dzieckiem i rodziną w Sopocie.

Ewaluacja określi:

- Poziom skuteczności i użyteczności przyjętego programu w systemie wspierania rodziny w Sopocie,
- Czy podjęty kierunek działań w ramach w/w programu był właściwy i w jakim stopniu przyczynił się do osiągnięcia założonych celów,
- Stopień realizacji założonych celów szczegółowych na poszczególnych etapach programu,
- Przydatność oraz jakość metod i strategii zastosowanych w realizacji poszczególnych celów programu,
- Stopień zaangażowania i nakładów zainwestowanych przez poszczególnych realizatorów zadań i ich współpracowników.

Ponadto ewaluacja:

- Będzie sprzyjać zwiększeniu skuteczności projektów, które są realizowane w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, a przez to przyczyni się do rozwoju samej instytucji,
- Przyczyni się do promocji instytucji pomocy społecznej wśród lokalnej społeczności, zwiększając jej świadomość na temat możliwości i zakresu pomocy oferowanej przez MOPS w Sopocie.

Wskaźniki badane w trakcie oceny realizacji Programu:

1. Liczba rodzin z dziećmi korzystających z pomocy społecznej.
2. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych.
3. Liczba rodzin korzystająca z grupy wsparcia, grupy edukacyjnej i innej pomocy wzmacniającej funkcjonowanie rodziny.
4. Liczba rodzin objęta wsparciem asystenta rodziny.
5. Liczba rodzin korzystająca ze wsparcia wolontariuszy.
6. Liczba działających rodzin wspierających.
7. Liczba placówek wsparcia dziennego.
8. Liczba dzieci, które miały zapewnioną opiekę w placówce wsparcia dziennego.
9. Liczba dzieci, które skorzystały z oferty w ramach organizacji czasu wolnego.
10. Liczba rodzin, które skorzystały z terapii lub/i mediacji.
11. Liczba dzieci, które powróciły do rodziny naturalnej z pieczy zastępczej.
12. Liczba rodzin monitorowanych po powrocie dziecka do rodziny biologicznej.

VII. Podsumowanie

Program wspierania rodziny w Sopocie na lata 2015-2017 zawiera najważniejsze cele i kierunki działań, podejmowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie. Przyświecającą ideą jest przekonanie, iż to rodzina w pełni gwarantuje właściwy rozwój człowieka. Dlatego szczególnie ważne staje się wspieranie niewydolnych rodzin naturalnych pozostających w kryzysie. Niniejszy Program opracowany został w celu realizacji powyższych zadań.